

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԹՈՒՐ ՍՍԻՑ ԷԶՄԻԱԾԻՆ ՓՈԽԱԴՐԵԼՈՒ 500-ԱՄՅԱ ՀՈԲԵԼՅԱՆԻ ՆՇՈՒՄԸ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Դեկտեմբերի 29-ին Ա. Էջմիածնի Հոգեվոր ձեռնարանում տեղի ունեցավ Հայրապետական Աթոռ Սսից Էջմիածին փոխադրելու 500-ամյա հոբելյանի նշումը:

Հոբելյանական հանդեսին ներկա էին Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Գևորգ Զ Ամենայն Հայոց Սրբազնագույն Կաթողիկոսը, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, Մայր Աթոռի միաբանության անդամները, ձեռնարանի դասախոսական կազմը և Էջմիածնից ու Երևանից հրավիրված բազմաթիվ հյուրեր: Ծեռնարանի դահլիճը լեփ-լեցուն էր ժողովրդի հոծ բազմությամբ:

Հոբելյանական հանդեսը սկսվեց աղոթքով: Աղոթքից հետո ձեռնարանի վերատեսուչ Մ. Մինասյանը, բացման իր հակիրճ ճառում դրվատելով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության խաղացած դերը հայ ժողովրդի ազգահավաքման գործում և նշելով Հայրապետական Աթոռ Սսից Էջմիածին փոխադրելու պատմական բազմաշանակալից իրողությունը, հոբելյանական հանդեսը բացված հայտարարեց:

Բացման խոսքից հետո Հայրապետական Աթոռ Սսից Էջմիածին փոխադրելու շարժառիթների մասին ընդարձակ զեկուցումով հանդես եկավ ձեռնարանի դասախոս, դոցենտ Ա. Շահնազարյանը, որը մանրամասն ու հանգամանորեն վերլուծեց կրոնական, քաղաքական այն իրադրությունը, որ րստեղծվել էր Հայ Եկեղեցու շուրջը 15-րդ դարու սկզբին: Զեկուցողը վեր հանեց Էջմիածնի Մայր Աթոռի կատարած դերը Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության պատմության մեջ և հատկապես ընդգծեց Հայրապետական Աթոռ Սսից Էջմիածին փոխադրելու կրոնական, քաղաքական կարևորագույն նշանակությունը՝ Հայ Եկեղեցու անկախության, անաղարտության, հարատևության ու հայ ժողովրդի հայրենահավաքման տեսակետից:

Այնուհետև, Հայ Եկեղեցու և հայ հոգևորականության դերը հայ մշակույթի զարգացման գործում թեմայի շուրջը, զեկուցումով հանդես եկավ Գեր. Տ. Կարապետ Եպիսկոպոս Թումանյանը: Զեկուցողը նշեց հայ հոգևորականության դերը տառերի գյուտի, դպրության, ձեռագրական մատենագրության, տպագրական գործի, դպրոցաշինարարության առաջարկներում և այլն: Ի վերջո զեկուցողը կանգ առավ նախկին Գևորգյան ձեռնարանի խաղացած դերի վրա և նշեց Ամենայն Հայոց Հայրապետ Տ. Տ. Գևորգ Զ-ի ջանքերով բացված Հոգևոր ձեռնարանի նշանակությունը Հայ Եկեղեցու համար ըստ ամենայնի պիտանի կադրեր պատրաստելու տեսակետից:

Գևորգ Դ կրթասեր կաթողիկոսի մասին ընդարձակ զեկուցում կարդաց ձեռնարանի դասախոս Ա. Դիլոյանը: Զեկուցողը հատկապես կանգ առավ Գևորգ Դ-ի կողմից հիմնադրված Գևորգյան ձեռնարանի, այդ կրթական մեծ օջախի, Հայ Եկեղեցու կյանքում ու հայ իրականության մեջ խաղացած կարևոր դերի վրա:

Հայրապետական Աթոռ Սսից Էջմիածին փոխադրելու 500-ամյա հոբելյանի նշանակության մասին արտահայտվեցին Սահակ Ժայրազույն վարդապետ Տեր-Հովհաննիսյանը և Կարապետ վարդապետ Ասլամազյանը:

Հայրապետական Աթոռ Սսից Էջմիածին փոխադրելու 500-ամյա հոբելյանին նվիրված հակիրճ զեկուցումներ կարդացին նաև ձեռնարանի III կուրսի սաներ Ռ. Մարտիրոսյանը և Ք. Գևորգյանը:

Ծեռնարանի երգեցիկ խումբը, ղեկավարությամբ վաստակավոր սուրբիչ, կոմպոզի-

տոր Դանիել Ղազարյանի, հանդես եկավ տոնին պատշաճ երգերի կատարումով: Ուսանողության նախաձեռնությամբ և ձեռնարանի վարչության հաճությամբ տոնին պատշաճ արտասանություններ եղան:

Ի վերջո Նորին Ս. Օծուխուն Վեհափառ Հայրապետը հաճեց երկու խոսքով իր գոհունակությունը հայտնել կազմակերպված հանդիսության առթիվ: Ազգընտիր Հայրապետը նախ իր խորը երախտագիտությունը արտահայտեց Սովետական իշխանության և սովետական ժողովրդի մեծ առաջնորդ Ստալինի հանդեպ՝ հայ ժողովրդի համար տնտեսական-կուլտուրային խաղաղ զարգացման հնարավորություններ ստեղծելու համար:

Օրվան գեղեցիկ հանդիսությունը նախապատրաստելու առթիվ Վեհափառ Հայրապետը իր գոհունակությունը հայտնեց ձեռնարանի դասախոսական կազմին, ինչպես նաև ուսանողությանը: Նորին Ս. Օծուխունը իր երկու խոսքն ավարտեց օրհնանքով, օրհնելով Սովետական կառավարությանը, հայ ժողովրդին, Սփյուռքի տարազիր հայությանը և ներկա հանդիսականներին:

Դահլիճում տիրում էր տոնական մեծ բազմություն:

Վեհափառ Հայրապետի օրհնանքով փակվեց օրվան հանդիսությունը:

Հանդեսից հետո հյուրերի, միաբանության անդամների, ձեռնարանի դասախոսների և ուսանողության համար ընթրիք պատրաստվեց:

Ընթրիքին բարեհաճեց ներկա գտնվել Նորին Ս. Օծուխուն Ս. Տ. Գևորգ Զ Հայրապետը: Նորին Ս. Օծուխունը առաջին կենաց

բաժակը բարձրացնելով առաջարկեց խմել Մեծ Ստալինի կենացը, Սովետական բարեխնամ կառավարության կենացը, որ կործանման անդնդի եզրին հասցված հայ ժողովրդին փրկեցին կորստից և նրա համար սեփական ազգային պետական կյանքով ապրելու, ազգային մշակույթը զարգացնելու և խաղաղ ստեղծագործ աշխատանքով զբաղվելու լիակատար հնարավորություններ ստեղծեցին: «Մեծ Ստալինի, Սովետական կառավարության հոգատարության շնորհիվ, — շարունակեց Վեհափառ Հայրապետը, — այսօր Սփյուռքի տարագիր հայությունը կենտրոնանում է իր սիրապան հայրենիքում: Եվ վերջապես մենք երախտապարտ ենք Մեծ Ստալինի ու Սովետական կառավարության հանդեպ, որ հաճեցին թույլատրել ներկա Հոգևոր ձեռնարանի բացումը, ձեռնարան, որ կարևոր ազդակ պետք է հանդիսանա Հայ Եկեղեցու կյանքում սկսված նոր վերելքի համար:

Ներկաները խորը երախտագիտական զգացմունքով և հոտնկայա խմեցին Նորին Ս. Օծուխյան կողմից առաջարկված կենաց բաժակը:

Սահակ ծայրագույն վարդապետ Տեր-Հովհաննիսյանը կենաց բաժակ առաջարկեց Ազգընտիր Վեհափառ Հայրապետ Ս. Տ. Գևորգ Զ-ի արևշատության համար, բարեմաղթելով նրան երկար կյանք՝ ի սպաս Հայ Եկեղեցու և հայ ժողովրդի: Ներկաները հոտնկայա խմեցին Վեհափառ Հայրապետի արևշատության համար առաջարկված կենաց բաժակը:

Ռ. ԱԼԻՇԱՆՅԱՆ

